

Workshops Symposium '7 Concrete Lessen over Samen beslissen'

1) Help de dokter! Werken met 3 goede vragen voor een goed gesprek.

InEen, Landelijke Huisartsen Vereniging, Nederlands Huisartsen Genootschap, Patiëntenfederatie Nederland, Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland

Kent u de 3 goede vragen al? Deze zijn bedacht in Australië en worden al toegepast door verschillende ziekenhuizen. Inmiddels zijn de 3 goede vragen hun weg ook naar huisartsenpraktijken en zorggroepen aan het vinden. In deze interactieve workshop krijgt u een inkijkje hoe de 3 goede vragen bijdragen aan bewustwording van 'Samen Beslissen' en eenvoudig toepasbaar zijn.

De ervaringen en geleerde lessen uit de praktijk worden gedeeld. Ook hoort u waar u aan moet denken om goed van start te gaan met de implementatie. En hoe de publiekscampagne 'Help de dokter met een goed gesprek' helpt, zodat niet alleen zorgprofessionals maar ook patiënten in de actiestand staan en werk maken van Samen beslissen.

De workshop staat in het teken van doen. U verlaat de workshop met concrete handvatten.

Workshopleiders:

Anouk Knops (Patiëntenfederatie Nederland)

Mariska Smit (InEen)

2) De (ervarings)lessen van Samen beslissen in de GGZ

Kiezen in de GGZ: vind je weg in de GGZ

MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid

De laatste jaren is er veel informatie verzameld over zorgaanbieders in de ggz, bijvoorbeeld ten aanzien van specifieke kenmerken, kwaliteitsniveau en specialisaties. Al deze informatie is wel te vinden, maar niet toegankelijk en zeker niet op zo'n manier dat je als hulpzoeker of verwijzer zorgaanbieders kan zoeken, filteren en met elkaar vergelijken. Daarom heeft MIND de website Kiezen in de ggz geïnitieerd, die al deze informatie bundelt. Zo kan een hulpzoeker zelf, alleen of samen met zijn verwijzer, kijken naar het aanbod dat aansluit bij diens zorgvraag, wensen en behoeften. www.kiezenindeggz.nl

Tijdens deze workshop geven we een rondleiding op de website van Kiezen in de ggz. Vervolgens zullen we meer ingaan op de vraag hoe de website tot stand is gekomen, waar we de informatie vandaan hebben en hoe we hebben samengewerkt met andere partijen in een veld wat constant in beweging is. Tot slot willen we graag onze toekomstplannen met u delen: de website is een goed begin, maar het kan nog beter!

Workshopleider:

Marieke Wollaars, MIND

3) Samen beslissen stimuleren in regionale zorgnetwerken

Kennisnetwerk CVA Nederland

Workshop waarin praktijkervaringen worden gedeeld over de opzet en uitrol van samen beslissen binnen regionale zorgnetwerken. Kennisnetwerk CVA Nederland heeft gedurende 2 jaar geëvalueerd wat wel en niet werkt bij de implementatie van Samen beslissen in zorgnetwerken. De belangrijkste aanbevelingen krijgen in deze workshop in discussie met de zaal een praktische vertaling naar toepasbare inzichten. Voor zorgprofessionals, patiënten, zorgverzekeraars en beleidsmakers die geïnteresseerd zijn in zorgnetwerken als breed inzetbaar model voor samenwerking en kennisdeling bij de implementatie van Samen beslissen.

Workshopleiders:

Helene Voogdt, directeur Kennisnetwerk CVA Nederland, zelfstandig adviseur

Ilse Raats, zelfstandig adviseur

Gijs Boss, zelfstandig adviseur

4) Samen beslissen met patiënten met beperkte gespreksvaardigheden

Kennisnetwerk CVA Nederland

Een interactieve workshop. Hoe beslis je samen met mensen die als gevolg van hun gezondheid gespreksvaardigheden moeten missen? Aan de hand van een fictieve casus wordt geoefend in het inleiden, doorvragen en afronden van een beslissingsgesprek. Het model van Samen beslissen bij een CVA/Niet Aangeboren Hersenletsel vormt hierbij de kapstok.

Workshopleiders:

Paulien Goossens, revalidatiearts en medisch directeur Rijnlands Revalidatiecentrum

Marijke Kloosterman MSc MA, CVA-patiënt

5) Goed bezig! Maar hoe versnel je het proces van Samen beslissen en motiveer je alle actoren?

Beslist Samen! Duurzame implementatie en opschaling van Samen Beslissen in zorginstellingen. Bewustwording belangrijke versneller.

Samenwerkende Topklinische ziekenhuizen: Beslist Samen!

Tien ziekenhuizen en twee umc's zijn in 2016 met het implementatieprogramma Beslist Samen! Gestart en hebben voor verschillende patiëntengroepen samen beslissen geïmplementeerd. In de vorm van een 'world cafe' gaan we in kleine groepen met elkaar in gesprek hoe in uw organisatie samen beslissen verspreid kan worden en wat u hiervoor nodig hebt. Vragen die onder andere besproken worden:

- Welke rol kunt u patiëntenverenigingen geven in het verder verspreiden van gedeelde besluitvorming in uw situatie?
- Wat zijn de belangrijkste succesfactoren (wat moet u vooral doen) om gedeelde besluitvorming verder te verspreiden?
- Hoe neemt u zorgprofessionals hierin mee?
- Wat moet u vooral niet doen (uit ervaring geleerd)?

De workshop wordt afgesloten met enkele belangrijke lessen uit het programma Beslist samen!, bijvoorbeeld over het stimuleren van bewustwording en het meenemen van zorgverleners in het belang van Samen beslissen. U krijgt zicht op successen voor samenwerking in de implementatie van samen beslissen vanuit het perspectief van de patiënt en zorgverlener.

Workshopleiders:

Ciska Pruijssers (Projectleider implementatie Beslist samen! Erasmus MC)

Josine van der Kraan (Patiëntenfederatie Nederland)

Haske van Veenendaal, (projectleider Beslist samen!)

6) Spiegelbijeenkomsten organiseren: leer vanuit het perspectief van de patiënt

Hoe zorgprofessionals leren van ouders van zieke kinderen (met een stofwisselingsziekte)

VKS (Volwassenen, Kinderen en Stofwisselingsziekten)

Feedback ontvangen van patiënten, hoe organiseer je dat het beste als zorgaanbieder? Patiëntenvereniging VKS presenteert in deze workshop de ins en outs van de 'Spiegelbijeenkomst'. Een interactieve leervorm waarbij ouders aan de behandelende artsen van hun kinderen over het perspectief van de patiënt (en zijn naasten) vertellen. Een praktische aanpak die het proces van Samen beslissen versterkt en waarbij actief wordt gewerkt met beschreven zorgpaden. Onder coördinatie van patiëntvereniging VKS zijn 20 zorgpaden voor stofwisselingsziekten ontwikkeld en beschreven zodat professionals en patiënten elkaars taal leren spreken. De zorgpaden vergroten de consensus onder behandelaren over een uniform zorgproces en vormen een belangrijke tool en houvast voor patiënten om volwaardig samen te kunnen beslissen in de spreekkamer.

Workshopleiders:

Hanka Dekker, directeur VKS

Petra Hollak, projectmedewerker VKS

Marije Effing, gespreksleider Spiegelbijeenkomst(en)

7) Zeldzame aandoeningen: inzichten om de awareness in de eerste lijn te vergroten

Zeldzame aandoeningen: het vergroten van bewustwording in de eerste lijn en de rol van generieke modellen bij het proces van Samen beslissen

VSOP – voor zeldzame en genetische aandoeningen

Het is een verkeerd beeld te denken dat zeldzame aandoeningen 'zeldzaam' zijn. Er bestaan veel verschillende zeldzame aandoeningen: tussen de 7.000 à 8.000. Ongeveer 1 miljoen mensen in Nederland hebben met een zeldzame aandoening te maken. De bewustwording (awareness) hiervan in de eerstelijnszorg is nog gering. Deze workshop van de VSOP biedt inzichten om de awareness in de eerste lijn te vergroten. Daarnaast wordt ingegaan op generieke modellen om het proces van Samen beslissen bij zeldzame aandoeningen te stimuleren en beter vorm te geven.

Workshopleiders:

Sigrid Hendriks - VSOP

Marèl Segers - VSOP

Kim Karsenberg – VSOP

8) Experts in Samen beslissen: trainingstips uit de GGZ

Samen beslissen, train je mensen

Nederlands Instituut van Psychologen (NIP)

Samen beslissen is niet zomaar rond de tafel gaan zitten en praten. Het lijkt simpel, maar dat is het niet. Het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) en Trimbos-instituut ontwikkelden een train de trainer aanbod voor GGZ professionals; behandelaars en ervaringsdeskundigen. In deze workshop nemen NIP en Trimbos-instituut u mee in de opzet hiervan, dat gebaseerd is op de ontwikkelde training en ervaringen hiermee in het landelijke Doorbraak ROM project. Vervolgens delen de trainers (koppel van behandelaar en ervaringsdeskundige) hun ervaringen over de toepassing in de praktijk. In vogelvlucht wordt stilgestaan bij de visie op en meerwaarde van samen beslissen met de patiënt, de methode van samen beslissen en de inzet van informatiebronnen ROM en kwaliteitsstandaarden hierbij.

Leer van het goed toerusten van professionals om met Samen beslissen aan de slag te gaan.

Workshopleiders:

Simon de Groot (onder voorbehoud) projectleider NIP

Ireen de Graaf, Trimbos-instituut

Margot Metz, GGz Breburg, Trimbos-instituut

Tim Kreuger, GGZ inGeest, Trimbos-instituut

9) Effectiviteit van Samen beslissen in de GGZ

Wat is de effectiviteit van Samen beslissen in de geestelijke gezondheidszorg?

Trimbos-Instituut en GGz Breburg

Wat is de toegevoegde waarde van Samen beslissen voor patiënten en behandelaars in de Nederlandse ggz? In hoeverre zijn Routine Outcome Monitoring (ROM), het met behulp van vragenlijsten gedurende de behandeling feedback krijgen over het herstel van de patiënt, en eHealth hierbij behulpzaam? Promotie onderzoek geeft antwoord op deze vragen. Leer van deze onderzoeksresultaten, die zowel zijn gebaseerd op het landelijke Doorbraak ROM project als op regionaal onderzoek bij GGz Breburg. De Doorbraak ROM aanpak is gevolgd in het NIP subsidietraject (zie ook de workshop Samen beslissen, train je mensen).

Workshopleider:

Margot Metz, senior-beleidsmedewerker en promovenda GGz Breburg, Trimbos-instituut, VU University

10) Wát zegt u?! Succesvol Samen beslissen met patiënten uit andere (niet Europese) culturen.

Samen cultuursensitief beslissen!

Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT)

Een workshop over de invloed van andere culturen op 'samen beslissen'. Welke invloed heeft cultuur op de relatie tussen zorgverlener en patiënt? Wat zijn de problemen met interculturele communicatie? Met welke verwachtingen komen patiënten met een andere culturele achtergrond naar onze zorg? Een eerste inzicht in de antwoorden op deze vragen wordt gegeven in de interactieve workshop 'cultuursensitieve zorg'.

Workshopleider:

Barend Gerretsen, KIT

11) Rondetafeldiscussie ACTIEF meepraten: de kosten/batenanalyse van Samen beslissen

Deelnemers kunnen in kleine groepjes (8 personen) in gesprek met een zorgeconoom en zorgverzekeraar. Onderwerp van gesprek is de kosten/batenanalyse van Samen beslissen: gedachten en visies over het inrichtingsmodel voor de financiering en een blik op het toekomstige terugverdienmodel voor zowel zorgverleners als verzekeraars.

LET OP: beperkt plek.

Tafelgasten:

dr. M.E. (Elske) van den Akker-van Marle, Gezondheidseconoom
naam zorgverzekeraar volgt

12) Rondetafeldiscussie TOEHOORDER: de kosten/batenanalyse van Samen beslissen

Deelnemers kunnen via een buitenste ring het gesprek volgen tussen tafelgasten (deelnemers) met een zorgeconoom en zorgverzekeraar. Onderwerp van gesprek is de kosten/batenanalyse van Samen beslissen: gedachten en visies over het inrichtingsmodel voor de financiering en een blik op het toekomstige terugverdienmodel voor zowel zorgverleners als verzekeraars.

LET OP: beperkt plek.

Tafelgasten:

dr. M.E. (Elske) van den Akker-van Marle, Gezondheidseconoom
dr. J. (Joris) van Eijck, Directeur zorg Menzis